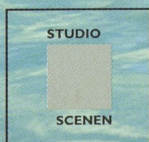

byggmester solness

premiere studioscenen 26. mars

henrik ibsens
byggmester solness

latest edition by jo strømgren

regi	Jo Strømgren
scenografi/kostymer	Stephan Østensen
lysdesign	Jo Strømgren/Stephan Østensen/ Kristianne Ervik
lyddesign	Mikael Gullikstad
masker	Bjørg Skutle
inspisient	Erik Johansen
rekvisitør	Kai-Richard Nergaard
sufflør	Ells-Beth Lyse/Mette Skogheim
teknisk koordinator	Trond Skaug
foto fra prøvene	GT Nergård
program	May Selmer
ansvarlig utgiver	Catrine Telle

Halvard Solness	Stein Grønli
Aline Solness	Wenche Strømdahl
Hilde Wangel	Tone Mostrau
Knut Brovik	Jan Erik Berntsen
Ragnar Brovik	Are J. Rødsand
Kaja Fosli	Kikki Stormo

(Til Ibsenkjennere som savner Dr. Heralda på listen, kan vi opplyse at han er på seminar)

Christian Brinckmann skrev i *Nyt Tidsskrift*, full av beundring, om skuespillet "... hvor fortvilelse klinger som jubel, og hvor vanvid lyder som visdom".

Londonkritikerne var ikke fornøyde

Banaliteter og tåpeligheter. Stykket er håpløst, kan ikke forsvares.

Globe

Tåket som oraklet i Delfi, sprenghull av krampaktig skravl. Et livløst og formålsløst stykke, sinnsvakt i hvert trekk. Vrøvl i tre akter.

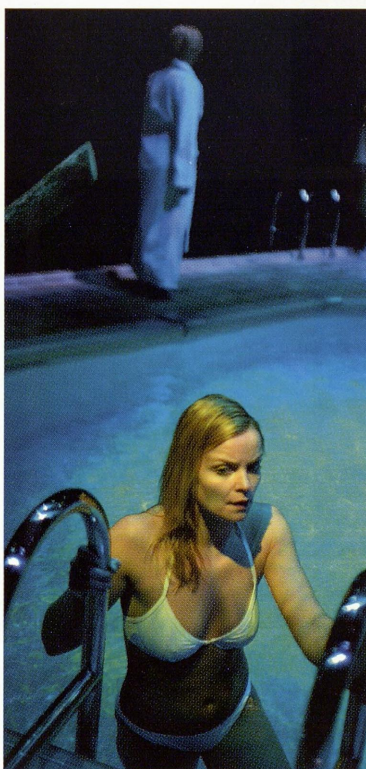
Stage

Sanselig respektløst, usunt, rett og slett blasfemisk.

Morning Post

Her fråses i kjedsommelig dialog og akutt demens. Det tristeste, mest hensiktsløse vrøvl vi noen gang har hørt fra en engelsk scene. Et poengløst, usammenhengende og absolutt tåpelig stykke.

Evening News

Solness var en Mand, som var noget i Slegt med mig.

Henrik Ibsen

Selvmordsforsøk, forsøk på å berøve seg selv livet. Utfallet av s. avhenger av om det er vellykket eller mislykket. (Se fig)

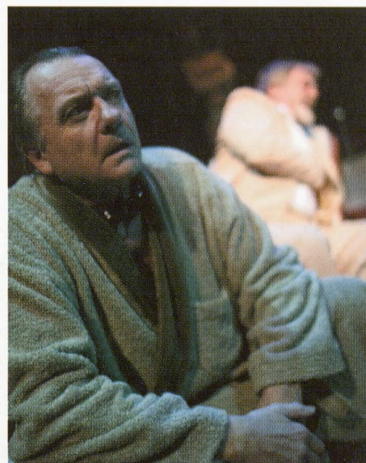
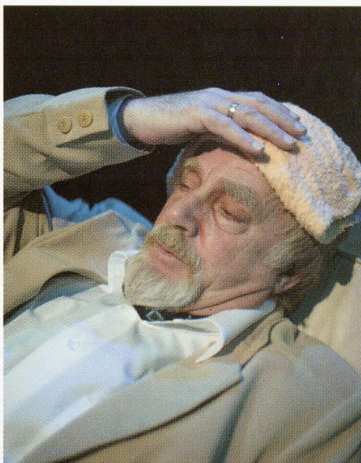
Kilde: Den Bakvendte Familieboken, Cappelen 1955

VÅRE GJESTER

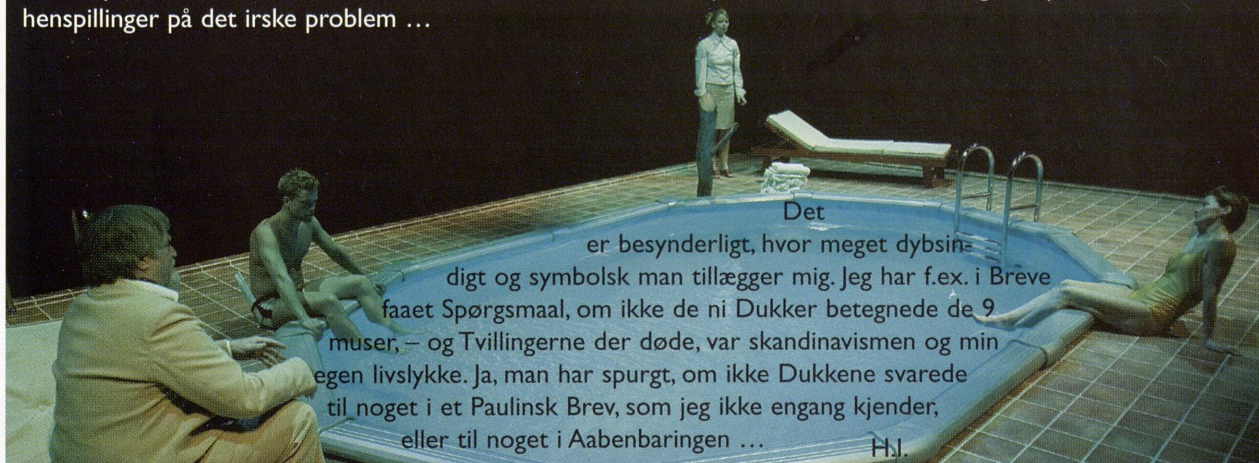
Jo Strømgren: Multinasjonal multikunstner, født i Trondheim. Utdannet ved Statens Balletthøgskole. Har medvirket i og koreografert et utall danseforestillinger i over 30 land, laget filmer, skrevet og satt iscene for teatre. Har et eget dansekompani. Tildelt to Hedda-priser.

Stephan Østensen: Billedkunstner og scenograf, født i Trondheim. Utdannelse fra Kunst- og håndverksskolen og Statens Kunstakademi. Scenografiansvarlig for en rekke teaterforestillinger og filmer i inn- og utland.

Stein Grønli: Erfaren skuespiller med bl.a. en rekke Ibsentolkninger bak seg. Har jobbet ved flere av landets teatre, og med film, TV, radio, regi og dukkespill. For tiden ansatt på Riksteatret.

Det ble stor diskusjon rundt stykket da det kom ut. Hva hadde Ibsen ment? Teoriene var mange. Noen trodde at Solness var et selvportrett, andre holdt på Bjørnson. Atter andre trodde at Solness sto for Høire eller Venstre, mennesket i opprør mot Gud. Bismarck ble også nevnt, med Ragnar Brovik som den unge Keiseren. Saturday Review i London kom til at Solness var ment som et portrett av Gladstone, og at stykket var fullt av henspillinger på det irske problem ...

Det er besynderligt, hvor meget dybsindigt og symbolsk man tillægger mig. Jeg har f. ex. i Breve faaet Spørgsmaal, om ikke de ni Dukker betegnede de 9 musen, – og Tvillingerne der døde, var skandinavismen og min egen livslykke. Ja, man har spurgt, om ikke Dukkene svarede til noget i et Paulinsk Brev, som jeg ikke engang kjender, eller til noget i Aabenbaringen ... H.J.

Sett deg Helmer, dette kan bli langt ...

Ibsen Ibsen Ibsen. Det er klart, når et lite land som Norge fostrer en dramatiker som spilles over hele verden og som regnes som en av det moderne teatres fedre, så må vi spille ham her til lands også. Vi er ikke en gang så dårlige til det. Da jeg arbeidet på Nationalteatret, reiste jeg en del rundt i Europa og så Ibsenoppsetninger for Ibsenfestivalen. Det slo meg mange ganger at han spilles veldig tradisjonelt. Jeg var vant til sprekere utgaver hjemmefra.

Ibsen er en del av vårt grunnfjell. Når du sitter i jury for dramatikkkonkurranser, ser du det. Mye av ny norsk dramatik er stivnet i en kvelende kjøkkenbordsrealisme. Alle setter seg ned for riktig å prate. Så arven etter Ibsen har både gode og dårlige sider: Nå er det jo ikke lenger slik at teatret setter dagsorden for hva som skal debatteres i offentligheten. Det har vi raskere medier til. Men slik var det altså på Ibsens tid. Det fulgte ofte skandaler i kjølvannet av en ny Ibsenpremiere, hvis stykket i det hele tatt ble oppført. *Gjengangere* fikk sitt pass påskrevet som "Rædsler og Gift, Orme og Ådsellugt", *Et dukkehjem* var begått av "en plump, ond Ånd" og *Vildanden* ble, av Bjørnson, karakterisert som rett og slett "væmmelig". For å nevne noen tilfeldige eksempler.

Det provoserer ikke slik lenger. Hvorfor spiller vi det da bare fordi vi syns vi skal? Jeg traff Jo Strømgren på gaten forleden. Han sto en sen lørdagskveld og hutra og ventet på bussen etter å ha vært barnevakt for nevøen sin. Sånn er det å komme hjem til Trondheim, selv for vår internasjonale koreograf og regissør: Vi sto nå der og pratet om Ibsen. Det vi ble enige om, er at han er så nådeløs og rå. Han levner menneskene ingen ære, han avslører oss og henger oss ut – forhåpentligvis mot en selverkjennelse. Skjærer man gjennom støvete konvensjoner og talemåter og frisker litt på sitatene, så står du igjen med en dramatiker med et ufattelig klarsyn. Og brutalitet og innsikt i vår forfengelige dårskap og lugubre motiver.

Derfor spiller vi Ibsen. Denne gangen rundt et svømmebasseng. Hvor samtalen vel egentlig ofte handler om brunfarge, drinker og det gode liv. Men så er det altså Ibsen som har skrevet teksten.

God fornøyelse!
Catrine Telle
Teatersjef

